

9 Ιουνίου 2020

Μέγας Βασίλειος: Άπειρος είναι ο Πατήρ, άπειρος είναι και ο Υιός!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Μέγας Βασίλειος.

Συνέχεια από εδώ: <http://www.diakonima.gr/?p=497873>

4. «Και ο Λόγος ην προς τον Θεόν» (Ιωάν. 1, 1)

Πάλιν εδώ το «ην» λέγεται δι' αυτούς οι οποίοι βλασφημούν ότι δεν υπήρχε.
Πού ήταν ο Λόγος; Όχι βέβαια εις κάποιον τόπον.
Διότι τα απερίγραπτα δεν περιέχονται εις τόπον.

Αλλά πού ήταν; Πλησίον εις τον Θεόν.

Ούτε ο Πατήρ καταλαμβάνει κάποιον τόπον ούτε ο Υιός κάποιαν περιοχήν που να γίνεται παραδεκτή διά της περιγραφής.

Αλλ' άπειρος είναι ο Πατήρ, άπειρος είναι και ο Υιός!

Κάθε τι που θα ημπορούσες να εννοήσης, και όπου θα ημπορούσες να πορευθής με το πνεύμα σου, θα το εύρης να είναι γεμάτον από την παρουσίαν του Θεού.

Παντού εις όλα θα εύρης να επεκτείνεται συγχρόνως και η ύπαρξις του Υιού.

«Και ο Λόγος ην προς τον Θεόν». Πρέπει να θαυμάσης την ακρίβειαν κάθε λέξεως.
Δεν είπεν «εν τω Θεώ ην ο Λόγος» αλλά «προς τον Θεόν», διά να παραστήση το ιδιαίτερον γνώρισμα της υποστάσεως.

Δεν είπεν «εν τω Θεώ» διά να μη δώση λαβήν διά σύγχυσιν της υποστάσεως.

Διότι πονηρά είναι και εκείνη η βλασφημία αυτών, οι οποίοι επιχειρούν να συγχέουν τα πάντα, και οι οποίοι λέγουν ότι ο Πατήρ και ο Υιός και το άγιον Πνεύμα είναι ένα υποκείμενον και εις ένα και το αυτό πράγμα αποδίδονται διάφορα ονόματα*.

Η ασέβεια είναι πονηρά και ημπορεί να αποφεύγεται όχι ολιγώτερον από όσον και εκείνη αυτών, οι οποίοι βλασφημούν και λέγουν ότι ο Υιός του Θεού κατά την ουσίαν του είναι ανόμοιος προς τον Θεόν Πατέρα**.

«Και ο Λόγος ην προς τον Θεόν». Έπειτα με το να χρησιμοποιήση συγχρόνως την λέξιν Λόγος διά να παραστήση την απαθή γέννησιν, γρήγορα κατέπαυσε και την ζημίαν που γίνεται εις ημάς από τον Λόγον.

Και τρόπον τινά αφού τον αποσπά από την συκοφαντίαν των βλασφημίων, τι πράγμα, λέγει, είναι ο Λόγος;

«Θεός ην ο Λόγος». Να μη, παρακαλώ, επινοής διαφοράς λόγων, διά να μη προσάψης κάποιαν βλασφημίαν εις την διδασκαλίαν περί του αγίου Πνεύματος εξ αιτίας των κακών επινοημάτων. Έχεις την απόφασιν. Υποτάξου εις τον Κύριον.

«Θεός ήταν ο Λόγος. Αυτός ήταν ανέκαθεν κοντά εις τον Θεόν» (Ιωάν 1, 1-2).
Πάλιν ανακεφαλαιώνεται με ολίγας λέξεις ολόκληρος η θεολογία, που ο ευαγγελιστής μας παρέδωκε περί του Μονογενούς.

Αυτός ποίος είναι; Αυτός είναι ο Λόγος, ο Θεός.

Αφού δηλαδή σου εσχημάτισε την έννοια σχετικά μ' αυτόν, με το να εντυπώση τρόπον τινά εις την ψυχήν σου με την διδασκαλίαν αυτά που είναι άγνωστα και με το να θροιάση εις την καρδίαν σου τον Λόγον Χριστόν, έπειτα λέγει «Αυτός».

Ποίος είναι αυτός;

Να μη παρατηρήσης έξω, εξετάζων προσεκτικώς αυτό το όποιον σου υποδηλώνει η δεικτική λέξις, αλλά να εισέλθης εις τα απόκρυφα της ψυχής σου και τον Θεόν, που εδιδάχθης ότι υπάρχει «εν αρχή», δηλαδή αυτόν ο οποίος προήλθεν ως Λόγος, που ήταν κοντά εις τον Θεόν, αυτόν αφού γνώρισης και θαυμάσης και προσκυνήσης τον Δεσπότην σου, αυτόν ο οποίος εγκατεστάθη εις σε διά της διδασκαλίας, να γνωρίζης ότι αυτός «ήταν εν αρχή», δηλαδή πάντοτε πλησίον εις τον Θεόν, τον Πατέρα του.

Αυτάς τας ολίγας λέξεις, παρακαλώ, να διατηρήσετε, με το να τας εντυπώσετε ωςάν σφραγίδα εις την μνήμην σας. Αυταί θα είναι απόρθητον τείχος εις τας επιθέσεις αυτών οι οποίοι σκευωρούν.

Αυταί είναι φυλακτήριον των ψυχών, σωτηρία δι' αυτούς οι οποίοι τας προτάσσουν. Αν κάποιος σε επλησίαζε και σου έλεγε· εγεννήθη, ενώ δεν υπήρχε διότι εάν υπήρχε τότε πώς εγεννήθη; να αποκρούσης την βλασφημίαν εναντίον της δόξης του Μονογενούς, ωςάν δαιμονικήν φωνήν.

Εσύ δε να επαναλαμβάνης τα ευαγγελικά λόγια· «εν αρχή ήταν ο Λόγος και ο Λόγος ήταν προς τον Θεόν και Θεός ήταν ο Λόγος. Αυτός υπήρχεν ανέκαθεν πλησίον τον Θεού».

Να ειπής διά τετάρτην φοράν το «ην» και θα καταργήσης τα ιδικά τους ουκ ην.

Αυτά τα θεμέλια της πίστεως να παραμείνουν ασάλευτα.

Επάνω εις αυτά θα κτίσωμεν επί πλέον, εφ' όσον το επιτρέψη ο Θεός, και τα υπόλοιπα.

Διότι δεν ημπορούμεν να σας τα είπωμεν όλα διά μιας, διά να μη αχρηστεύσωμεν με την υπερβολικήν έκτασιν του λόγου αυτά τα οποία με κόπον έχετε συλλέξει.

Διότι η διάνοια αδυνατούσα να συλλάβη γρήγορα όλα μαζί, παθαίνει το ίδιο με την κοιλίαν, η οποία αδυνατεί να χωνεύση, εξ αιτίας του υπερβολικού κόρου, αυτά τα οποία έφαγε.

Σας εύχομαι λοιπόν να γλυκαθήτε μεν κατά την γεύσιν, να ωφεληθήτε δε κατά την χώνευσιν.

Εγώ δε στέκομαι έτοιμος προς χάριν σας διά την διακονίαν των υπολοίπων, με την βοήθειαν του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας, εις τον οποίον ανήκει η δόξα και η δύναμις εις τους απεράντους αιώνας. Αμήν.

* Υπονοεί τον Σαβέλλιον και τους οπαδούς του, οι οποίοι εδέχοντο ότι ο εις θεός φανερώνεται άλλοτε ως Πατήρ, άλλοτε ως Υιός και άλλοτε ως άγιον Πνεύμα· ότι δηλαδή τα τρία πρόσωπα της αγίας Τριάδος είναι τρόποι φανερώσεως, προσωπεία, με τα οποία η απρόσωπος θεότης εφανερώθη εις τον κόσμον.

** Αναφέρεται εις τους Ανομοίους, τους οποίους διεξοδικώτερον αντιμετωπίζει εις την ομιλίαν του Κατά Σαβελλιανών, Αρείου και Ανομοίων.

Απόσπασμα από την Ομιλία του Μεγάλου Βασιλείου “Εις το ‘Εν αρχή ην Λόγος’”, όπως περιέχεται σε μετάφραση στο τόμο “Μ. Βασιλείου, Έργα, 7”, της σειράς Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας, των Πατερικών Εκδόσεων “Γρηγόριος ο Παλαμάς”. Εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια, Βασίλειος Ψευτογκάς.